

yeni birim fiyat analizlerinde kullanılan 316 kalite paslanmaz çelik malzemenin rayiç bedelinin hatalı alınması

Kamu İdaresi Türü	Diğer Özel Bütçeli İdareler	
Yılı	2014	
Dairesi	8	
Dosya No	40954	
Tutanak No	44278	
Tutanak Tarihi	4.4.2018	
Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar	

Uygulama işinde; yeni birim fiyat analizlerinde kullanılan 316 kalite paslanmaz çelik malzemenin rayiç bedelinin hatalı alınması;

5- 64 sayılı İlamın 13. maddesinin D) bendiyle; ...yüklenimindeki ... İşinde; Analiz 18 poz nolu “Tatlı kireç harçlı akrilik reçine katkılı paslanmaz çelik donatılı 6 mm düz camlı dışlık pencere yapılması ve yerine montajı” imalatı ile Analiz 12 poz nolu “Paslanmaz çelik elemanlarla yan kubbelere çember yapımı” imalatı yeni birim fiyat analizlerinde kullanılan 316 kalite paslanmaz çelik malzemenin rayiç bedelinin hatalı alındığı gerekçesiyle ... TL’nin tazminine ilişkin hüküm tesis edilmiştir.

Yukarıda adı geçen Sorumlular, ortaklaşa gönderdikleri temyiz dilekçesinde özetle; yazılı savunmalarında 04.252/İB-2 316 Kalite Paslanmaz Çelik Çubuk rayiç bedelinin analizlere ... TL olarak dâhil edilmesi konusunda; "Uygulama İşleri Genel Şartnamesinin 23 üncü maddesinde rayiç belirleme yöntemlerinden birisi olarak; uygulama ayına ait Ticaret ve Sanayi Odasınca yerel rayicinde belirlendiği, bahse konu Analiz 18 ve Analiz 19 paslanmaz çelik imalatlarıyla ilgili birim fiyat analizlerinin; tedarikçi firmanın ... Birim fiyat komisyonuna vermiş olduğu faturada ... Euro olduğu, analizin yapıldığı tarihte Euro kurunun ... TL olarak tespit edildiği, bu durumda uygulama ayma ait 316 kalite paslanmaz çelik çubuk kg fiyatının (... x ... =) ... TL/kg olduğu, bu bedelin tedarikçi çıkışı olması nedeniyle nakliye bedelinin de bu bedele ilave edilmesi gerektiğini, bu hususlar gözetilerek 316 kalite paslanmaz çelik çubuk (kg) teklif rayici olan ... TL/kg fiyatının, uygulama ayı faturalı fiyatı olan ... TL/kg'den daha düşük olması nedeniyle yeni yapılan birim fiyat analizlerinde 316 kalite paslanmaz çelik çubuk rayici olarak ... TL/kg fiyatının kullanılması kararının alındığı..."nın taraflarınca belirtildiğini, Sayıştay 8. Dairesinin yapmış olduğu değerlendirme ise; "... Belirtilmişse de Vakıf Kültür Varlıkları Uygulama İşleri Genel Şartnamesinin 23 üncü maddesinde yer alan kaynakların verimli kullanılması amacıyla malzemelerin yerel rayiçlerinin değerlendirmeye alınması gerektiği yönündeki hükümden hareketle; Analiz 12 pozunun yapıldığı 16.04.2013 tarihi itibarıyla Ticaret ve Sanayi Odasınca onaylı 316 kalite paslanmaz çelik fiyatının ... USD olduğu tespit edilmiş olup, analiz tarih itibarıyla döviz satış kurunun 1 USD= ... TL olduğu düşünülürse söz konusu malzemenin rayiç fiyatının ... TL/kg olduğu, bu malzemenin ... Bankası pozunda fiyatının ... TL olarak belirlenmiş olmasına rağmen not olarak bunun rayiç olmadığı belirtildiğinden İB fiyatının rayiç olarak kullanılmaması gerektiği anlaşılmıştır. Dolayısıyla 04.252/İB-2 poz nolu 316 kalite paslanmaz çelik çubuk rayiç bedelinin analizlere 11,88 TL olarak değil 7,63 TL olarak dâhil edilmesi gerekmektedir." denildiğini, Sayıştay

Denetçisinin ve Sayıştay 8. Dairesinin değerlendirmesinde belirtilen "16.04.2013 tarihi itibarıyla Ticaret ve Sanayi Odasında onaylı 316 kalite paslanmaz çelik fiyatının ... USD olduğu rayiç fiyatı"nı belgeleyen herhangi bir yazı veya faturaya ulaşamadığını, nitekim ... USD olarak belirtilen malzemenin cinsinin tam olarak ne olduğunun da belirtilmediğini, alınan "316 kalite paslanmaz çelik fiyatının" 316 kalite paslanmaz çelik çubuk olarak belirtilmemesinin, alınan fiyatın 316 kalite paslanmaz çelik sac için belirlenmiş olabileceği düşüncesi oluşturduğunu, ayrıca yüklenici tarafından, ihale ekinde sunulan teklif cetveli ekinde yer alan analizlerde paslanmaz çelik çubuk rayiç fiyatının ... TL/kg olarak verildiğini (YFZ 007 nolu teklif birim fiyat cetveli eki analiz içerisinde yer alan rayiç), yeni birim fiyat analizi olarak hazırlanan Analiz 18-19'da 316 kalite paslanmaz çelik çubuk rayici olarak teklif cetvelinde benzer imalat olan YFZ.07 316 Kalite Paslanmaz Çelik Çubuk ile Zıvana Yapılması analizinde yer alan rayiç fiyatın ... TL/kg belirlendiğini ve 04.252/İB-2 rayiç nosunun sehven yazıldığının düşünülmekte olduğunu, 316 kalite paslanmaz çelik çubuk ... TL/kg rayiç fiyatının sözleşme eki teklif birim fiyat rayici olması, yapılan işlerin fiyatlarının belirlenmesinde yüklenicinin teklif ettiği birim fiyat rayiçlerinin esas alınması gerektiği, sözleşme şartlarının daha sonra değiştirilemeyeceği, benzer durumları içeren birçok yargı ve Yüksek Fen Kurulu kararlarının da varlığı göz önüne alınırsa; teklif rayici kullanılarak oluşturulmuş analiz fiyatlarından kaynaklanan ödemede herhangi bir fazla ödemedi bahsedilemeyeceğini, sonuç olarak; Analiz 18 ile Analiz 12 poz nolu yeni birim fiyat analizlerinde kullanılan 316 kalite paslanmaz çelik malzemenin rayiç bedelinin hatalı alınması suretiyle sebep olunduğu iddia edilen kamu zararından kaynaklanan tazmin hükmünün kaldırılmasını arz ve teklif etmişlerdir.

Başsavcılık mütalaasında özetle; dilekçede ilamın 13/D maddesine ilişkin olarak; Analiz 18 ile Analiz 12 poz nolu

yeni birim fiyat analizlerinde kullanılan 316 kalite paslanmaz çelik malzemenin rayiç bedelinin hatalı alınması suretiyle tazmin hükmolunmuş ise de yapılan işlemin doğru olduğunun ileri sürüldüğü ve tazmin hükmünün kaldırılmasının istenildiği ifade edildikten sonra; 316 kalite paslanmaz çelik ile ilgili Ticaret Odasınca onaylı rayicin tarihi itibarıyla yazılmış olup, konunun ticaret ve sanayi odasına sorulmadan böyle bir belgenin mevcut olmadığı veya ulaşılamadığı kurgusu üzerine savunulduğu, bu nedenle talebin reddedilerek Daire kararının onanmasının uygun olacağı belirtilmiştir.

Yukarıda adı geçen Sorumlular, Başsavcılık mütalaasına yanıt olarak yine ortaklaşa gönderdikleri ikinci temyiz dilekçesinde özetle; tüm maddeler için yeni belgeler ve bulgular doğrultusunda temyiz talebinin ayrıntılarıyla açıklandığını, Sayıştay Başsavcılığı tarafından taleplerinin reddedilmesinin istenildiğini, Başsavcılığın mütalaasına katılmamakla birlikte; önceki savunmalarında sunmuş oldukları belge ve bilgiler doğrultusunda duruşmalı temyiz taleplerinin değerlendirilmesini arz ve teklif etmişlerdir.

Başsavcılık ikinci mütalaasında özetle; dilekçede adı geçenler tarafından ileri sürülen hususların önceki yazılarında belirttikleri görüşlerinin değiştirilmesini sağlayacak bir mahiyet taşımadığı anlaşıldığından; yargılamanın söz konusu mütalaaya göre karara bağlanmasının uygun olacağı belirtilmiştir.

Yukarıda adları sayılan duruşmaya katılan sorumlular ile Sayıştay Savcısının sözlü açıklamalarının dinlenmesinden ve dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra (yine yukarıda adı sayılan duruşmaya katılmayan sorumluların ise dosya üzerinde ve gıyaplarında),

GEREĞİ GÖRÜŞÜLDÜ:

Vakıf kültür varlıklarının rölöve, restorasyon, restitüsyon projeleri kapsamında yapılan yapım işlerinde dikkate alınacak

temel düzenleme olan Uygulama İşleri Genel Şartnamesinin “Sözleşmede bulunmayan işlerin birim fiyatının tespiti” başlıklı 22 nci (05.03.2009 tarihinden önce 23 üncü) maddesinde:

“a) Ön veya kesin proje üzerinden veya proje yapımı ile uygulamanın birlikte yapılarak sözleşmeye bağlandığı işlerde işin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek ilgili koruma kurulunun onayını almak kaydı ile yapılmasını istediği, ancak birim fiyat teklif cetvelinde fiyatı bulunmayan yeni iş kalemlerinin bedelleri,

b) Bu şartnamenin 21 nci maddesine göre sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işlerin bedelleri,

Yüklenici ile birlikte aşağıdaki usuller çerçevesinde tespit edilen yeni birim fiyatlar üzerinden yükleniciye ödenir.

Yeni birim fiyatın tespitinde iş kalemi veya iş grubunun niteliğine göre aşağıdaki analizlerden biri kullanılır:

a) Yüklenicinin birim fiyatların tespitinde kullanarak teklifinin ekinde idareye verdiği ve yeni iş kalemi ile benzerlik gösteren iş kalemlerine ait analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

b) İdarede veya diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine benzerlik gösteren iş kalemlerine ait analizler.

c) Yeni iş kaleminin yapılması sırasında tutulacak puantajla tespit edilecek malzeme miktarları ile işçi ve makinelerin çalışma saatleri esas alınarak oluşturulacak analizler.

İşin niteliğine uygun olarak yukarıdaki analizlere, kaynakların verimli kullanılması gözetilerek aşağıdaki rayiçlerden biri uygulanır.

1) Yüklenicinin teklifinin ekinde idareye verdiği teklif rayiçler.

2) İdarede veya diğ er idarelerde mevcut rayi  ler.

3) İdarenin veya diğ er idarelerin sözleşmeye bağladığı benzer uygulama i lerinde ortaya çıkan fiyatlar

4) İdarece kabul edilmek şartı ile uygulama ayına ait Ticaret ve/veya Sanayi Odasınca onaylanmış yerel rayi  leri.

Yeni birim fiyat yüklenici ile birlikte yukarıda belirtilen usullerden biri ile tespit edilerek düzenlenen tutanak idarenin onayına sunulur ve otuz gün zarfında idarece onaylanarak geçerli olur. Yeni birim fiyat tespitinde yüklenici ile uyu ulamaz ise, taraflarca anlaşmazlık tutanağı düzenlenir ve anlaşmazlık idare tarafından on gün içerisinde Bayındırlık Kuruluna intikal ettirilir. Bayındırlık Kurulu tarafından tespit edilen fiyatın iki tarafça kabul  zorunludur. Yüklenici, birim fiyat uyuşmazlığı hakkındaki Bayındırlık Kurulunun kararını beklemeden idare tarafından tespit edilmiş fiyat üzerinden i e devam etmek zorundadır.

...”

Denilmektedir.

İlamda tazmin h k m , “Analiz 18 poz nolu “Tatlı kireç harçlı akrilik reçine katkılı paslanmaz  elik donatılı 6 mm düz camlı dı lık pencere yapılması ve yerine montajı” imalatı ile Analiz 12 poz nolu “Paslanmaz  elik elemanlarla yan kubbelere çember yapımı” imalatı yeni birim fiyat analizlerinde kullanılan 316 kalite paslanmaz  elik malzemenin rayicinin Uygulama İ leri Genel  artnamesinin yukarıda belirtilen “rayi  lerin kaynakların verimli kullanılması gözetilerek belirlenmesi” ilkesine aykırı bir şekilde (Not olarak bunun rayi   olmadığı belirtilmesine rağmen) 04.252/İB-2 ... Bankası pozu üzerinden alınarak Ticaret ve/veya Sanayi Odasınca onaylanmış yerel rayicinden daha fazla belirlendiği” ana gerekçesi üzerine kurulmuştur.

Öncelikle, Denetçi tarafından, Analiz 12 nolu pozun yapıldığı

16.04.2013 tarihi itibariyle Ticaret ve Sanayi Odasınca onaylı 316 kalite paslanmaz çelik fiyatının ...-USD, analiz tarihi itibariyle döviz satış kurunun 1-USD=...-TL olduğu düşünülürse söz konusu malzemenin fiyatının ...-TL/kg olduğuna yönelik bir tespit yapılmışsa da; sorumluların iddia ettiği gibi fiyatı alınan bu malzemenin imalatlardaki malzemeyi tam olarak karşılayıp karşılamadığı (paslanmaz çelik çubuk mu, sac mı yoksa başka bir malzeme mi olduğu) hususu, Ticaret ve Sanayi Odasınca onaylı fiyat tespitine ilişkin belgeye yargı raporu eklerinde rastlanılamaması nedeniyle anlaşılamamaktadır.

Diğer taraftan, Uygulama İşleri Genel Şartnamesinin 22 nci maddesi gereğince “yüklenicinin teklifinin ekinde idareye verdiği teklif rayiçler” analizlerde kullanılabileceğinden hareketle aynı işin birim fiyat teklif cetvelinde yer aldığı belirtilen benzer imalat olan “YFZ.007 Paslanmaz çelik elemanlarla her türlü imalatta kurşun ile zıvana yapılması” imalatı analizinde yer alan 316 kalite paslanmaz çelik çubuk (18x18x140 mm) fiyatının da ... TL/kg olarak belirlenmiş olduğu iddia edilmekte ise de; söz konusu imalatın birim fiyat teklif cetvelinde yer alıp almadığı hususu da mevcut belgelerden anlaşılamamaktadır.

Dolayısıyla, söz konusu hususlar aydınlığa kavuşturulmadan tazmin hükmü kurulmasında hukuki isabet bulunmadığından; 64 sayılı İlâmın 13. maddesinin D) bendiyle verilen ... TL'nin tazminine ilişkin hükmün 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 55 inci maddesinin 7 nci fıkrası uyarınca BOZULMASINA ve yapılan açıklamalar çerçevesinde; öncelikle Denetçi tarafından Ticaret ve Sanayi Odasından alındığı belirtilen rayiç fiyat belgesine göre fiyatı alınan malzemenin yapılan imalatı tam olarak karşılayıp karşılamadığının, sonrasında birim fiyata esas tutulduğu belirtilen benzer imalat olan “YFZ.007 Paslanmaz çelik elemanlarla her türlü imalatta kurşun ile zıvana yapılması” imalatının birim fiyat teklif cetvelinde yer alıp almadığının tespit edilmesini ve neticede buna göre bir kamu zararı değerlendirmesi yapılmasını teminen yeni hüküm tesisi

için dosyanın hükmü veren DAİREYE GÖNDERİLMESİNE, (Üyeler; ..., ..., ... ve ...'in aşağıda yazılı azınlık görüşlerine karşı) oy çokluğuyla,

Karşı oy gerekçesi/Azınlık görüşü

Üyeler; ..., ... ve ...'in;

Öncelikle, Denetçi tarafından, Analiz 12 nolu pozun yapıldığı 16.04.2013 tarihi itibarıyla Ticaret ve Sanayi Odasınca onaylı 316 kalite paslanmaz çelik fiyatının ...-USD, analiz tarihi itibarıyla döviz satış kurunun 1-USD=...-TL olduğu düşünülürse söz konusu malzemenin fiyatının ...-TL/kg olduğuna yönelik bir tespit yapılmışsa da; sorumluların iddia ettiği gibi fiyatı alınan bu malzemenin imalatlardaki malzemeyi tam olarak karşılayıp karşılamadığı (paslanmaz çelik çubuk mu, sac mı yoksa başka bir malzeme mi olduğu) anlaşılamamaktadır. Diğer taraftan, bu fiyatın Analiz 12 pozu için 16.04.2013 tarihi itibarıyla kabul edilebileceği düşünülse bile 28.08.2013 tarihinde onayı alınan Analiz 18 pozu için geçerli olmayacağı aşikârdır.

Kaldı ki, İdare tarafından da, Analiz 18 – Analiz 19 paslanmaz çelik imalatlarıyla ilgili birim fiyat analizlerinin uygulama tarihi olarak onaylandığı tarih olan 28.08.2013 tarihindeki, tedarikçi firma tarafından ... Birim Fiyat Tespit Komisyonuna vermiş olduğu faturadan görüldüğü üzere 316 kalite paslanmaz çelik çubuk (kg) fiyatının ...-Euro, 1-Euro=...-TL olduğu düşünülürse bu durumda uygulama ayına ait Ticaret ve Sanayi Odasınca onaylı 316 kalite paslanmaz çelik çubuk kg fiyatının (... x ... =) ...-TL/kg olduğuna (tedarikçi çıkışı olması nedeniyle nakliye bedelinin de bu bedele ilave edilmesi gerektiğine) yönelik bir tespit yapılmıştır.

Bu anlamda, Ticaret ve Sanayi Odasından (kamu zararına esas tutulan) analizlerdeki paslanmaz çelik çubuk için aynı yıl içinde birbirinden farklı iki rayiç bedelin alınmış olması karşısında bu iki rayiç bedelden Denetçi tarafından alınmış

olanına itibar etmek hakkaniyete uygun düşmeyecektir.

Her şeyden öte, aynı işin birim fiyat teklif cetvelinde mevcut bulunduğu sorumlularca iddia edilen, benzer imalat olan “YFZ.007 Paslanmaz çelik elemanlarla her türlü imalatta kurşun ile zıvana yapılması” imalatı analizinde yer alan 316 kalite paslanmaz çelik çubuk (18x18x140 mm) fiyatı da ... TL/kg olarak belirlenmiş olup, Uygulama İşleri Genel Şartnamesinin 22 nci maddesi gereğince “yüklenicinin teklifinin ekinde idareye verdiği teklif rayiçler” analizlerde kullanılabileceğinden, bu rayiç bedele itibar edilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, sorumluların temyiz dilekçesindeki iddialarının kabul edilerek tazmin hükmünün kaldırılması gerekir.

Üyeler; ... ve ...'ın;

Analiz 18 poz nolu “Tatlı kireç harçlı akrilik reçine katkılı paslanmaz çelik donatılı 6 mm düz camlı dışlık pencere yapılması ve yerine montajı” imalatı ile Analiz 12 poz nolu “Paslanmaz çelik elemanlarla yan kubbelere çember yapımı” imalatı yeni birim fiyat analizlerinde kullanılan 316 kalite paslanmaz çelik malzemenin rayicinin Uygulama İşleri Genel Şartnamesinin yukarıda belirtilen “rayiçlerin kaynakların verimli kullanılması gözetilerek belirlenmesi” ilkesine aykırı bir şekilde (Not olarak bunun rayiç olmadığı belirtilmesine rağmen) 04.252/İB-2 ... Bankası pozu üzerinden alınarak Ticaret ve/veya Sanayi Odasınca onaylanmış yerel rayicinden daha fazla belirlenmesi mevzuata uygun düşmemektedir.

Bu nedenle, Denetçi tarafından Ticaret ve Sanayi Odasından alınmış olan fiyata itibar edilerek sorumluların iddialarının reddi ile tazmin hükmünün tasdiki gerekir.